

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 17.11.2021 r. (znak: 150000/604/S/2021/ZAS), wydaną na podstawie art. 6 ust.1, art. 66 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r., poz. 1133 z późn. zm.) oraz art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.), odmówił J. S. (1) prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okresy: od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r., od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r. Ponadto zobowiązał wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 36.443,78 zł, wskazując iż na ustaloną kwotę składa się: należność główna w wysokości 34.046,70 zł z funduszu chorobowego oraz odsetki w wysokości 2.397,08 zł z funduszu chorobowego.

W uzasadnieniu powyższej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przytoczył treść przywołanych w tej decyzji przepisów oraz podniósł, że z posiadanej dokumentacji wynika, że zgodnie z decyzją nr (...) z 4.03.2021 r. J. S. (1) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika J. S. (2) od 1.10. 2018 r., a konsekwencją tego jest brak prawa do zasiłku chorobowego za okresy niezdolności do pracy: od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r. i od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r. Dalej wywodził, że w związku z powyższym J. S. (1) nie ma prawa do zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres, a pobrane świadczenie podlega zwrotowi, zgodnie z decyzją.

J. S. (1) nie zgadzając się z powyższą decyzją złożyła od niej odwołanie w dniu 14.12.2021 r., wnosząc o uchylenie tej decyzji.

W uzasadnieniu tego odwołania J. S. (1) zarzucała niezgodność tej decyzji ze stanem faktycznym. Wywodziła, że pomagała mężowi jako osoba współpracująca tylko w prowadzeniu ośrodka wypoczynkowego, gdy on funkcjonował, natomiast od 2018 r., od momentu powołania placówki oświatowej – (...) Wczasów dziecięcych GOŁOBORZE w R., który jest jednostką finansów publicznych, otrzymała w niej pracę na stanowisku nauczyciela – wychowawcy i wykonuje obowiązki pedagogiczne w ramach pracy nauczyciela do czego ma odpowiednie przygotowanie zawodowe. Podkreśliła, że nie prowadzi z mężem wspólnego gospodarstwa domowego, mieszkają oddzielnie i nie jest osobą z nim współpracującą tylko nauczycielem zatrudnionym w placówce oświatowej (k. 5 - 6)

W odpowiedzi na to odwołanie z dnia 20.12.2021 r., złożonej w dniu 21.12.2021 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoją argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 3).

Postanowieniem z dnia 01.03.2022 r. postępowanie w niniejszej sprawie zostało zawieszono do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie V U 1180/21 Sądu Okręgowego w Kielcach V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (art. 177 § 1 k.p.c.) (k. 25), a następnie podjęte postanowieniem z dnia 08.05.2023 r. wobec ustania przyczyny jego zawieszenia (k.42).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. (1), ur. (...), ukończyła studia na Wyższej Szkole (...) w K. i jest magistrem pedagogiki. W latach: 1988 – 2005 pracowała jako nauczyciel w Przedszkolu Samorządowym Nr 9 w K..

W dniu 25.04.1987 r. zawarła związek małżeński z J. S. (2) i początkowo mieszkali wspólnie przy ul. (...) w K., natomiast od 2001 r. J. S. (2) zamieszkał w R., zaś J. S. (1) od około 4 – 5 lat mieszka przy ul. (...) w K. razem ze swoimi rodzicami, którzy wymagają jej pomocy przy wykonywaniu codziennych czynności, tj. pranie, sprząatanie, czy gotowanie. Obecnie małżonkowie S. mieszkają oddzielnie, widują się w pracy lub przy okazji uroczystości rodzinnych i świąt.

J. S. (2) prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, w ramach, której zajmuje się pracami budowlanymi i usługami w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a od 01.07.2018 r. prowadzi także jako tzw. Organ prowadzący Dom Wczasów Dziecięcych (...) w R.. Przedmiotem działalności tego (...) jest przyjmowanie na okres minimum 6 – ciu dni uczniów z całej Polski oraz zapewnienie im edukacji, noclegu i wyżywienia.

J. S. (1) została zatrudniona w tym (...) Wczasów Dziecięcych (...) w R. na podstawie umowy o pracę od dnia 01. (...). na stanowisku Dyrektora na czas określony do dnia 31.12.2018 r. Następnie w dniu 31.12.2018 r. J. S. (1) zawarła z tym Domem umowę o pracę na czas nieokreślony, zgodnie z którą od dnia 01.01.2019 r. została zatrudniona na stanowisku nauczyciela – wychowawcy za wynagrodzeniem 4.300 zł miesięcznie. Do jej obowiązków należy prowadzenie zajęć dydaktycznych z przyjeżdżającą do Ośrodka młodzieżą, jak również wykonywanie zadań związanych z przygotowaniem pomieszczeń dydaktycznych i planu zajęć. Przeciętnie pracuje ona po 40 godzin tygodniowo, niemniej zdarza się również, że przychodzi do pracy w soboty i niedziele. W sytuacji, gdy przekroczy normę czasu pracy, wówczas odbiera dzień wolny, gdy nie ma dzieci w Ośrodku. Nie podejmuje ona żadnych wiążących decyzji związanych z prowadzeniem przedmiotowego Ośrodka, albowiem pozostają one w kompetencji dyrektora P. S..

J. S. (2) zgłosił J. S. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę od 01.10.2018 r.

W trakcie tego zatrudnienia J. S. (1) (ubezpieczona) przebywała na zwolnieniach lekarskich z powodu choroby w okresach: od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r., od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r. i z tego tytułu pobrała zasiłek chorobowy w łącznej kwocie 34.046,70 zł z funduszu chorobowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 04.03.2021 r., nr (...) - (...)6/21, stwierdził, że J. S. (1) nie podlega od 01.10.2018 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia u J. S. (2) oraz stwierdził, że podlega od 01.10.2018 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba współpracująca u tego płatnika.

Od powyższej decyzji płatnik składek J. S. (2) odwołał się do Sądu Okręgowego w Kielcach V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie V U 1180/21. W tejże sprawie J. S. (1) brała udział jako osoba zainteresowana.

Następnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kolejną decyzją z dnia 17.11.2021 r. (znak: 150000/604/S/26/2021/ZAS) odmówił J. S. (1) prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okresy: od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r., od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r. Organ rentowy ponadto zobowiązał wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za te okresy wraz z odsetkami w łącznej kwocie 36.443,78 zł, wskazując iż na ustaloną kwotę składa się: należność główna w wysokości 34.046,70 zł z oraz odsetki w wysokości 2.397,08 zł z funduszu chorobowego.

Od powyższej decyzji J. S. (1) odwołała się w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Kielcach V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych prawomocnym wyrokiem z dnia 26.09.2022 r. w sprawie V U 1180/21 zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że J. S. (1) podlega od dnia 01.10.2018 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u J. S. (2) oraz nie podlega od dnia 01.10.2018 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca z J. S. (2).

J. S. (1) w okresie od 01.10.2018 r. nie współpracowała i nie współpracuje z mężem J. S. (2) w żadnej z trzech wyżej wymienionych form prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a jedynie jest pracownikiem w (...) Wczasów Dziecięcych (...) w R..

Dowody: akta administracyjne organu rentowego, dokumenty złożone do akt sprawy przez J. S. (k.8 – 12) i akta sprawy V U 1180/21 Sądu Okręgowego w Kielcach, a w szczególności prawomocny wyrok w tej sprawie i jego pisemne uzasadnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dowodów ze wskazanych wyżej dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała i które również w Sądzie nie wzbudziły żadnej wątpliwości odnośnie ich autentyczności.

Podstawą ustaleń Sądu były także powołane wyżej akta sprawy V U 1180/21 Sądu Okręgowego w Kielcach, a w szczególności prawomocny wyrok w tej sprawie z dnia 26.09.2022 r.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań wskazać należy, że zgodnie z art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1133 z późn. zm.) świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432 i 619), zwanym dalej "ubezpieczonymi".

Zgodnie zaś z art. 6 ust. 1 tej ustawy zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Spornym w niniejszej sprawie było to, czy J. S. (1) przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy z powodu choroby wskazane w zaskarżonej decyzji i czy w przypadku nienależności tego świadczenia, świadomie wprowadziła ona w błąd organ rentowy co do zasadności przyznania jej świadczenia, co uzasadniałoby jego zwrot jako świadczenia nienależnie wypłaconego – w okresie od 10.03.2020 r. do 04.01.2021 r. w łącznej kwocie 34.046,70 zł wraz z odsetkami.

Należy w tym miejscu wskazać, iż rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie było niewątpliwie zależne od oceny prawidłowości i zasadności decyzji organu rentowego z dnia 04.03.2021 r., nr (...) - (...)6/21 i dlatego też postępowanie w tej sprawie było zawieszono do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia co do tej decyzji, od której płatnik składek J. S. (2) odwołał się do Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie V U 1180/21, w której udział brała także J. S. (1) jako zainteresowana jej wynikiem.

W tym miejscu godzi się podkreślić, iż postępowanie w tej sprawie zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 26.09.2022 r., zmieniającym zaskarżoną decyzję organu rentowego i ustalającym, że J. S. (1) podlega od 01.10.2018 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u J. S. (2) oraz nie podlega od dnia 01.10.2018 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca z J. S. (2).

W uzasadnieniu tego wyroku, którego żadna ze stron nie zaskarżyła, a więc nie zakwestionowała jego prawidłowości, Sąd Okręgowy w Kielcach podkreślił, że „J. S. (1) nie współpracuje z mężem J. S. (2) w prowadzeniu żadnej z trzech wyżej wymienionych działalności, a jedynie jest pracownikiem w (...) Wczasów Dziecięcych (...) w R.”.

Zgodnie zaś z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Wskazać zatem należy, iż Sąd orzekający w niniejszej sprawie jest związany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie V U 1180/21, który ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Powyższe rozważania i ustalenia pozwalają zatem na konkluzję, iż ubezpieczona J. S. (1), jako pracownik (...) Wczasów Dziecięcych (...) w R., od 01.10.2018 r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu, a zatem przysługiwało jej prawo do zasiłku chorobowego w spornych okresach: od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r. i od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r. Wobec tego zasiłek chorobowy wypłacony za te okresy niezdolności do pracy nie był świadczeniem nienależnie wypłaconym, lecz świadczeniem oczywiście należnym i zasadnie wypłaconym przez organ rentowy.

Dlatego też, zdaniem Sądu, należało uznać, że skoro J. S. (1) przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za sporne okresy, to nie było podstaw faktycznych, ani prawnych do wydania przez organ rentowy decyzji odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za te okresy, jak też do zobowiązania jej do dokonania zwrotu tego pobranego zasiłku chorobowego jako świadczenia nienależnie pobranego.

W tej sytuacji zaskarżona decyzja organu rentowego jawi się jako oczywiście wadliwa (nieprawidłowa), natomiast odwołanie J. S. (1) jest w pełni uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, uwzględniając to odwołanie J. S. (1), zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. S. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 10.03.2020 r. do 16.04.2020 r., od 18.04.2020 r. do 28.06.2020 r., od 01.10.2020 r. do 29.10.2020 r. i od 20.11.2020 r. do 04.01.2021 r., a ponadto stwierdził, że J. S. (1) nie ma obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego w łącznej kwocie 34.046,70 zł, ani też odsetek od tego zasiłku chorobowego, orzekając jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹³ § 2 k.p.c.

Sędzia SR Ryszard Karczewski